

Czwartek, 17 grudnia 2015 r.

P8_TA(2015)0468

Umowa ramowa o wszechstronnym partnerstwie i współpracy między UE a Wietnamem (rezolucja)

Rezolucja nieustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2015 r. dotycząca projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia, w imieniu Unii, Umowy ramowej o wszechstronnym partnerstwie i współpracy między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Socjalistyczną Republiką Wietnamu, z drugiej strony (05432/2015 – C8-0062/2015 – 2013/0440(NLE) – 2015/2096(INI))

(2017/C 399/17)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji Rady (05432/2015),
- uwzględniając projekt Umowy ramowej o wszechstronnym partnerstwie i współpracy między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Socjalistyczną Republiką Wietnamu, z drugiej strony (18204/2010),
- uwzględniając wniosek o wyrażenie zgody przedstawiony przez Radę na mocy art. 207 i 209 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w powiązaniu z jego art. 218 ust. 6 lit. a),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 grudnia 2015 r.⁽¹⁾ w sprawie projektu decyzji,
- uwzględniając nawiązane dnia 22 października 1990 r. stosunki dyplomatyczne między Wietnamem a UE (w czasach Wspólnot Europejskich),
- uwzględniając ramową umowę o współpracy między UE a Wietnamem, która weszła w życie dnia 1 czerwca 1996 r.⁽²⁾,
- uwzględniając deklarację Komisji z dnia 4 sierpnia 2015 r., zgodnie z którą UE i Wietnam osiągnęły porozumienie w sprawie kompleksowej umowy o wolnym handlu, która była przedmiotem negocjacji od 26 czerwca 2012 r.,
- uwzględniając projekt zaleceń Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich Emily O'Reilly z dnia 26 marca 2015 r., wzywający Komisję do bezwzględnego przeprowadzenia oceny skutków w dziedzinie praw człowieka w kontekście planowanego zawarcia umowy o wolnym handlu z Wietnamem,
- uwzględniając wieloletni program indykacyjny dla Wietnamu na lata 2014–2020,
- uwzględniając dialog między UE a Wietnamem na temat praw człowieka, który nawiązano w 2003 r., oraz czwartą rundę pogłębionego dialogu UE-Wietnam na temat praw człowieka, która odbyła się w Brukseli dnia 19 stycznia 2015 r.,
- uwzględniając negocjacje w sprawie umowy o dobrowolnym partnerstwie z Wietnamem związane z planem działań na rzecz egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa (FLEGT), które rozpoczęły się w listopadzie 2010 r.,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (EWG) nr 1440/80 z dnia 30 maja 1980 r. dotyczące zawarcia Umowy o współpracy między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Indonezją, Malesją, Filipinami, Singapurem i Tajlandią – Państwami Członkowskimi Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN)⁽³⁾, oraz protokół w sprawie rozszerzenia Umowy o współpracy między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a państwami ASEAN na Socjalistyczną Republikę Wietnamu, podpisany dnia 14 lutego 1997 r.⁽⁴⁾,
- uwzględniając wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 maja 2015 r. pt. „UE i ASEAN: partnerstwo o strategicznym celu”,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0467.

⁽²⁾ Dz.U. L 136 z 7.6.1996, s. 28.

⁽³⁾ Dz.U. L 144 z 10.6.1980, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 117 z 5.5.1999, s. 31.

Czwartek, 17 grudnia 2015 r.

- uwzględniając 10. szczyt ASEAN, który odbył się w Mediolanie w dniach 16–17 października 2014 r., oraz kolejny szczyt, który odbędzie się w Ułan Bator (Mongolia) w 2016 r.,
- uwzględniając wizytę delegacji Parlamentu ds. stosunków z państwami Azji Południowo-Wschodniej w Wietnamie w październiku 2013 r.,
- uwzględniając posiedzenie międzyparlamentarne PE-Wietnam w Hanoi w dniu 30 października 2013 r.,
- uwzględniając wizytę przewodniczącego Komisji Europejskiej José Manuela Barroso w Wietnamie w sierpniu 2014 r.,
- uwzględniając wizytę premiera Wietnamu Nguyen Tan Dunga w Unii Europejskiej w październiku 2014 r.,
- uwzględniając 22. posiedzenie Wspólnego Komitetu Współpracy ASEAN-UE, które odbyło się w Dżakarcie dnia 5 lutego 2015 r.,
- uwzględniając swoje niedawne rezolucje w sprawie Wietnamu, a mianowicie z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie praw człowieka w Wietnamie ⁽¹⁾, z dnia 22 października 2008 r. w sprawie demokracji, praw człowieka i nowej Umowy o partnerstwie i współpracy między Wspólnotą Europejską a Wietnamem ⁽²⁾, z dnia 26 listopada 2009 r. na temat sytuacji w Laosie i Wietnamie ⁽³⁾, z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie Wietnamu, w szczególności o wolności wypowiedzi ⁽⁴⁾, z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie przyszłości stosunków UE-ASEAN ⁽⁵⁾, z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie stanu prac nad umową o wolnym handlu między UE a Wietnamem ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 grudnia 2012 r. w sprawie strategii wolności cyfrowej w polityce zagranicznej UE ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 czerwca 2013 r. w sprawie wolności prasy i mediów na świecie ⁽⁸⁾,
- uwzględniając wytyczne UE w sprawie praw człowieka dotyczących wolności wypowiedzi w internecie i poza nim, przyjęte przez Radę UE do Spraw Zagranicznych w dniu 12 maja 2014 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 września 2015 r. pt. „Prawa człowieka a technologia: wpływ systemów inwigilacji i nadzoru na prawa człowieka w państwach trzecich” ⁽⁹⁾,
- uwzględniając fakt, że dnia 28 lipca 1995 r. Wietnam uzyskał pełne członkostwo w Stowarzyszeniu Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN),
- uwzględniając fakt, że Wietnam jest członkiem założycielem Komisji Rzeki Mekong, którą ustanowiono dnia 5 kwietnia 1995 r., by poprawić współpracę na rzecz zrównoważonego rozwoju dorzecza Mekongu,
- uwzględniając 26. szczyt Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN), który odbył się w Kuala Lumpur i Langkawi w Malezji w dniach 26-28 kwietnia 2015 r.,
- uwzględniając 14. azjatycki szczyt dotyczący bezpieczeństwa (tzw. Dialog Shangri-La organizowany przez Międzynarodowy Instytut Studiów Strategicznych — IISS), który odbył się w Singapurze w dniach 29-31 maja 2015 r.,
- uwzględniając główne oświadczenie z Hanoi (HCS), wietnamską krajową strategię na rzecz wdrażania Deklaracji paryskiej w sprawie skuteczności pomocy,
- uwzględniając sprawozdanie grupy roboczej ds. powszechnego okresowego przeglądu praw człowieka ws. Wietnamu z dnia 9 października 2009 r., jak również zalecenia drugiego sprawozdania z powszechnego okresowego przeglądu praw człowieka w Wietnamie na 26. sesji Rady Praw Człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych w dniu 20 czerwca 2014 r. oraz członkostwo Wietnamu w Radzie Praw Człowieka ONZ w okresie 2014-2016,

⁽¹⁾ Dz.U. C 175 E z 10.7.2008, s. 615.

⁽²⁾ Dz.U. C 15 E z 21.1.2010, s. 58.

⁽³⁾ Dz.U. C 285 E z 21.10.2010, s. 76.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0189.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0022.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0458.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0470.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0274.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0288.

Czwartek, 17 grudnia 2015 r.

- uwzględniając niedawne ratyfikowanie przez Wietnam Konwencji ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania oraz Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, jak również długo oczekiwaną wizytę Specjalnego Sprawozdawcy ONZ ds. Wolności Religii lub Przekonań w lipcu 2014 r.,
 - uwzględniając tegoroczne obchody 40 rocznicy zakończenia wojny wietnamskiej,
 - uwzględniając art. 99 ust. 1 akapit drugi Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A8-0342/2015),
- A. mając na uwadze, że w 2015 r. przypada 25. rocznica nawiązania stosunków między UE a Wietnamem; mając na uwadze, że stosunki te szybko wykroczyły poza handel i pomoc, osiągając poziom bardziej złożonych relacji;
- B. mając na uwadze, że celem umowy o powszechnym partnerstwie i współpracy jest ustanowienie nowoczesnego i szeroko zakrojonego partnerstwa korzystnego dla obydwu stron, którego podstawą są wspólne interesy i zasady, takie jak równość, wzajemny szacunek, praworządność i prawa człowieka;
- C. mając na uwadze, że UE jest największym rynkiem eksportowym Wietnamu; mając na uwadze, że UE wraz z jej państwami członkowskimi jest największym darczyńcą Wietnamu w ramach oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA), a budżet UE na ten cel zostanie podwyższony o 30 % do kwoty 400 milionów euro na lata 2014–2020;
- D. mając na uwadze, że władze Wietnamu ogłosiły zniesienie zakazu bezpośrednich inwestycji zagranicznych w 45 sektorach i przyjęły środki mające na celu złagodzenie regulacji dotyczących działalności gospodarczej w kraju z myślą o wsparciu inwestycji zagranicznych;
- E. mając na uwadze, że w ostatnich dziesięcioleciach Wietnam konsekwentnie przyjmował podejście wyraźnie proeuropejskie oraz utrzymywał aktywne stosunki z UE jako członek koordynator ASEAN ds. stosunków i dialogu ASEAN-UE w latach 2012–2015, a także jako gospodarz 132. zgromadzenia Unii Międzyparlamentarnej w Hanoi w dniach 28 marca – 1 kwietnia 2015 r.; mając na uwadze, że działalność Wietnamu jako koordynatora zaowocowała znacznym wzrostem liczby posiedzeń z udziałem UE i ASEAN, a także podniesieniem ich rangi; mając na uwadze, że Wietnam przystąpił do projektu Azjatyckiego Banku Inwestycji Infrastrukturalnych prowadzonego przez Pekin (AIIB);
- F. mając na uwadze, że stosunki UE i ASEAN są złożone i dotyczą szeregu dziedzin, w tym handlu, inwestycji, rozwoju, gospodarki i spraw politycznych; mając na uwadze przyjęcie planu działania z Bandar Seri Begawanu z 2012 r. w celu strategicznego skupienia się na współpracy regionalnej między UE a ASEAN w tych dziedzinach;
- G. mając na uwadze, że dnia 5 października 2015 r. zawarto umowę w sprawie partnerstwa transpacyficznego (TPP) między dwunastoma krajami basenu Oceanu Spokojnego, w tym z Wietnamem, dzięki czemu powstał nowy blok handlowy generujący 36 % światowego PKB, co może mieć dalekosiężne skutki dla handlu światowego;
- H. mając na uwadze, że na przestrzeni ostatnich dwóch dekad Wietnam poczynił ogromne postępy w realizacji milenijnych celów rozwoju w obszarze likwidacji ubóstwa, rozwoju gospodarczego, zabezpieczenia społecznego, zatrudnienia, oświaty i ochrony zdrowia;
- I. mając na uwadze, że polityka (odnowy) „doi moi” oraz działania w kierunku utworzenia gospodarki rynkowej przyczyniły się również do pogłębienia się różnic między bogatymi a biednymi; mając na uwadze, że nasiliły się protesty wobec przejmowania przez państwo gruntów i własności; mając jednak na uwadze, że globalna recesja uderzyła w eksporterów wietnamskich, a stopa wzrostu PKB Wietnamu w 2014 r. była jedną z najniższych wartości od zakończenia azjatyckiego kryzysu gospodarczego; mając na uwadze, że Wietnam stoi przed wyzwaniem, jakim jest roczny wzrost siły roboczej o ponad milion osób;
- J. mając na uwadze, że art. 1 ust. 1 umowy o wszechstronnym partnerstwie i współpracy potwierdza przywiązanie do ogólnych zasad prawa międzynarodowego, a także przewiduje „poszanowanie zasad demokracji i praw człowieka” jako zasadniczy element umowy, co jest podstawą wewnętrznej i międzynarodowej polityki obu stron; mając na uwadze, że nadal mają miejsce przypadki aresztowań działaczy praw człowieka w niejasnych okolicznościach oraz że kolejny zjazd Komunistycznej Partii Wietnamu, zaplanowany na styczeń 2016 r., będzie prawdziwym sprawdzianem rzeczywistego poszanowania zasad demokratycznych w Wietnamie;

Czwartek, 17 grudnia 2015 r.

- K. mając na uwadze, że ograniczenia wolności słowa w internecie i poza nim, wolności prasy i mediów, dostępu do informacji oraz wolności zrzeszania się i zgromadzeń w Wietnamie, jak również wolności wyznania, o których informuje specjalny sprawozdawca ONZ ds. wolności religii lub przekonań, wciąż budzą poważne obawy;
- L. mając na uwadze, że Wietnam jest cenionym przez UE partnerem w negocjacjach w sprawie zmiany klimatu, w ramach których zobowiązał się do redukcji emisji o 8–10 % w porównaniu z 2010 r., a także do obniżenia zużycia energii w relacji do PKB o 1–1,5 % rocznie w przededniu konferencji klimatycznej ONZ w Paryżu zaplanowanej na listopad 2015 r.;
- M. mając na uwadze, że wielu obywateli europejskich jest pochodzenia wietnamskiego ze względu na więzy historyczne, a także mając na uwadze, że Republika Czeska uznała swoich obywateli pochodzenia wietnamskiego za mniejszość etniczną;
- N. mając na uwadze wzrost napięcia w ostatnim czasie między Chinami a ich krajami ościennymi w regionie Morza Południowochińskiego, w tym Wietnamem, w wyniku jednostronnych działań Chin na spornych obszarach Morza Południowochińskiego, które nie są zgodne z prawem międzynarodowym; mając na uwadze, że eskalacja sporów terytorialnych w tym regionie ma wpływ na kwestie globalne i stanowi poważne zagrożenie dla pokoju, bezpieczeństwa, stabilności i handlu międzynarodowego; mając na uwadze, że ze względów strategicznych UE jest poważnie zainteresowana złagodzeniem tych napięć w trosce o utrzymanie globalnego bezpieczeństwa i stabilną sytuację na najważniejszych szlakach morskich na Morzu Południowochińskim, które są ważne dla handlu prowadzonego przez UE; mając na uwadze, że Wietnam oficjalnie popiera prawne uznanie przez Filipiny Stałego Trybunału Arbitrażowego w Hadze z dniem 16 marca 2015 r. na podstawie Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza (UNCLOS);
- O. mając na uwadze, że jednocześnie Wietnam zacieśnił strategiczną współpracę w dziedzinie bezpieczeństwa i energii ze swoimi azjatyckimi sąsiadami oraz zacieśniła dwustronne stosunki z kluczowymi podmiotami międzynarodowymi, takimi jak USA i Rosja, z powodu odradzających się napięć na Morzu Południowochińskim;
- P. mając na uwadze, że w Wietnamie wciąż jest bardzo dużo pozostałości materiałów wybuchowych po wojnie wietnamskiej, a ludzie i środowisko wciąż cierpią z powodu skutków rozpylenia około 20 milionów galonów tzw. czynnika pomarańczowego (dioksyny);
1. z zadowoleniem przyjmuje zawarcie umowy o wszechstronnym partnerstwie i współpracy z Wietnamem oraz podkreśla ogromne strategiczne znaczenie Wietnamu jako kluczowego partnera UE w Azji Południowo-Wschodniej i w ASEAN; podkreśla, że umowa ta określa przyszłe stosunki w wielu dziedzinach z myślą o dalszym zacieśnianiu współpracy w odniesieniu do wyzwań o charakterze globalnym i regionalnym, takich jak dobre sprawowanie władzy i walka z korupcją, a także postęp gospodarczy i społeczny, przy uwzględnieniu zasady zrównoważonego rozwoju, kwestii rozbrojenia i broni masowego rażenia oraz walki z terroryzmem; wzywa rządy i parlamenty państw członkowskich do przyspieszenia ratyfikacji tej umowy, by umożliwić jej wejście w życie;
 2. wyraża nadzieję, że zarówno UE, jak i Wietnam skorzystają pod względem ekonomicznym na ratyfikacji umowy o wszechstronnym partnerstwie i współpracy; zwraca uwagę na możliwe skutki przyszłego porozumienia w sprawie handlu i inwestycji na tworzenie miejsc pracy i ograniczenie ubóstwa; wyraża zadowolenie z reform gospodarczych i finansowych podejmowanych przez władze Wietnamu w celu pobudzenia dalszej integracji tego kraju ze światową gospodarką oraz wzywa Wietnam do kontynuacji tych reform; wzywa rząd Wietnamu i UE do dalszej współpracy gospodarczej, handlowej i technologicznej na forach wielostronnych; wyraża zadowolenie z prawie dwukrotnego wzrostu wietnamskiego PKB na mieszkańca od 2010 r.;
 3. podkreśla znaczenie umów o wszechstronnym partnerstwie i współpracy w stosunkach między UE a ASEAN; uważa, że współpracę między UE a ASEAN można zacieśnić w różnych dziedzinach, takich jak rozwój sektora finansowego, przejrzystość i koordynacja polityki makroekonomicznej;
 4. wzywa państwa członkowskie do dostosowania w jak największym stopniu swoich indywidualnych celów w ramach współpracy rozwojowej do celów ustalonych w umowie o wszechstronnym partnerstwie i współpracy, z myślą o osiągnięciu spójności polityki;
 5. wyraża zadowolenie z powodu wczesnego wdrożenia umowy o wszechstronnym partnerstwie i współpracy w dziedzinie handlu, praw człowieka, migracji, bezpieczeństwa regionalnego, energii, nauki i technologii, choć proces ratyfikacji wciąż trwa;

Czwartek, 17 grudnia 2015 r.

6. podkreśla, że należy określić jasne wskaźniki i wiążące terminy dotyczące wdrożenia umowy o wszechstronnym partnerstwie i współpracy;
7. z zadowoleniem przyjmuje zamieszczenie w umowie o wszechstronnym partnerstwie i współpracy artykułów dotyczących wspólnego zaangażowania i współpracy w dziedzinie praw człowieka; wyraża nadzieję, że wzajemnie uzgodnione poszanowanie zasad demokracji i praw człowieka jeszcze bardziej pogłębi długofalowy dialog z rządem Wietnamu w zakresie promowania w szczególności wolności słowa, zrzeszania się i zgromadzeń oraz wolności wyznania zapisanych art. 69 konstytucji wietnamskiej oraz art. 9, 10 i 11 europejskiej konwencji praw człowieka;
8. podkreśla rolę otwartego internetu oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych jako katalizatora oraz źródła możliwości i kreatywności w dziedzinie budowania społeczności, dla społeczeństwa obywatelskiego, a także dla globalnego rozwoju gospodarczego, społecznego, naukowego, kulturalnego i politycznego; zwraca wobec tego uwagę na znaczenie nieograniczonego dostępu do bezpłatnego i otwartego internetu, zarówno z perspektywy gospodarczej i społecznej, jak i z perspektywy praw człowieka;
9. z zadowoleniem przyjmuje decyzję władz Wietnamu o zniesieniu systemu wizowego dla obywateli pięciu krajów europejskich i uważa, że decyzja ta przyczyni się do zacieśnienia współpracy w turystyce;
10. z zadowoleniem przyjmuje ogłoszenie przez premiera Wietnamu centralnego planu dotyczącego wdrożenia zaleceń Rady Praw Człowieka zawartych w powszechnym okresowym przeglądzie praw człowieka, jak również strategii reformy sądownictwa, która powinna się zakończyć do 2020 r.;
11. wyraża zadowolenie z powodu podwyższenia przez UE środków w budżecie na oficjalną pomoc rozwojową dla Wietnamu do 400 mln EUR w latach 2014–2020; wzywa Komisję do inwestowania w lepszą widoczność działań i wsparcia UE w Wietnamie, aby zmaksymalizować strategiczny potencjał tych zasobów;
12. zachęca UE, by w dalszym ciągu wspierała rozwijanie potencjału Wietnamu, propagując poszanowanie dobrych rządów i praworządności, a także z zadowoleniem przyjmuje fakt, że współpraca UE koncentruje się między innymi na reformach administracji publicznej, w tym opodatkowania, co ma kluczowe znaczenie dla maksymalizacji wewnętrznych możliwości generowania dochodu oraz walki z unikaniem opodatkowania i korupcją, nauki i technologii, transportu, a także planowania i rozwoju miast i regionów;
13. wzywa Parlament i Komisję do przeanalizowania w ścisłym porozumieniu wszelkich przypadków naruszenia praw człowieka, tak aby zagwarantować należytą kontrolę demokratyczną nad wdrażaniem umowy o wszechstronnym partnerstwie i współpracy; wzywa Komisję, by zadbała o równoczesne, terminowe i właściwe przekazywanie odpowiednich dokumentów Parlamentowi;
14. z zadowoleniem przyjmuje zamknięcie negocjacji w sprawie umowy o wolnym handlu w; jest głęboko przekonany, że umowa o wszechstronnym partnerstwie i współpracy oraz umowa o wolnym handlu między UE a Wietnamem muszą przyczynić się do umacniania praw człowieka w Wietnamie;
15. pochwała wprowadzenie do przyszłej umowy o wolnym handlu rozdziału poświęconego handlowi i zrównoważonemu rozwojowi, zobowiązania na rzecz podstawowych norm pracy i konwencji MOP, przestrzeganie podstawowych praw pracowniczych przez obie strony oraz zobowiązania, które przyczynią się do ochrony zasobów naturalnych i zrównoważonego zarządzania nimi, zwracając szczególną uwagę na społeczną odpowiedzialność przedsiębiorstw oraz uczciwe i etyczne systemy handlu;
16. wzywa wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel do spełnienia oczekiwań wynikających z nowej umowy oraz do zadbania o to, by strategię polityczne UE i jej państw członkowskich realizowane w kontekście wdrożenia umowy o partnerstwie i współpracy i przyszłej umowy o wolnym handlu z Wietnamem pomogły poprawić sytuację w zakresie poszanowania praw człowieka, praworządności i dobrych rządów; wzywa do budowania zdolności w celu poprawy mechanizmów rozstrzygania skarg składanych przez obywateli i społeczności w kontekście art. 35 umowy o wszechstronnym partnerstwie i współpracy; wzywa rząd wietnamski do zwiększenia zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego poprzez udział stowarzyszeń i organizacji pozarządowych w rozwoju politycznym, gospodarczym i społecznym kraju;

Czwartek, 17 grudnia 2015 r.

17. wzywa rząd Wietnamu do dokonania konkretnych postępów we wdrażaniu zaleceń Rady Praw Człowieka ONZ zawartych w powszechnym okresowym przeglądzie praw człowieka, począwszy od ustanowienia niezależnego krajowego organu ds. praw człowieka; wzywa Komisję do udzielenia Wietnamowi niezbędnego wsparcia w zakresie budowania zdolności; z zadowoleniem przyjmuje zapewnienie środków finansowych UE w ramach europejskiego instrumentu na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka oraz apeluje o kontynuowanie tych inicjatyw z myślą o wspieraniu wysiłków rządu;

18. w związku z wyborami w 2016 r. apeluje do uczestników XII Kongresu Komunistycznej Partii Wietnamu o umożliwienie obywatelom szerszego uczestnictwa w demokratycznym funkcjonowaniu państwa, zwłaszcza poprzez zezwolenie na zakładanie partii opozycyjnych, ruchów społeczeństwa obywatelskiego i organizacji pozarządowych;

19. ubolewa, że według szacunków ponad 500 więźniów oczekuje na wykonanie kary śmierci; wzywa rząd Wietnamu do wprowadzenia natychmiastowego moratorium na egzekucje oraz do przyjęcia odpowiednich aktów ustawodawczych w celu zniesienia kary śmierci; z zadowoleniem przyjmuje elementy otwarcia systemu, lecz ubolewa nad przetrzymywaniem w więzieniu obrońców praw człowieka; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje gotowość rządu do ograniczenia liczby przestępstw podlegających karze śmierci oraz wzywa rząd do przejrzystości w kwestii tego, czy egzekucje wciąż się odbywają, a jeżeli tak – na podstawie jakich zarzutów;

20. przypomina o znaczeniu dialogu prowadzonego przez UE i Wietnam na temat praw człowieka jako kluczowego instrumentu, który należy skutecznie i pragmatycznie wykorzystać, aby zachęcić Wietnam do wdrażania niezbędnych reform i pomóc mu w tym procesie;

21. wzywa do ratyfikowania Rzymskiego statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego;

22. zauważa, że przemysł odzieżowy i tekstylny, który zatrudnia ponad 2 mln pracowników, jest największą branżą eksportową Wietnamu, a także wyraża zaniepokojenie brakiem mechanizmów umożliwiających pracownikom obronę swoich praw; podkreśla pozytywny sygnał, jaki zostałyby wysłany, gdyby władze Wietnamu miały ratyfikować Konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) nr 87 dotyczącą wolności związkowej i ochrony praw związkowych i Konwencję MOP nr 98 dotyczącą stosowania zasad prawa organizowania się i rokowań zbiorowych;

23. wzywa władze, aby powstrzymały się od tłumienia pokojowych demonstracji korzystających z prawa do wolności wypowiedzi, zrzeszania się i zgromadzeń; w związku z tym wzywa do nowelizacji kodeksu karnego, szczególnie jego art. 79, 87, 88 i 258; zwraca uwagę na amnestię, z jakiej niedawno skorzystało ponad 18 tys. więźniów, i wyraża ubolewanie, że nie objęto nią więźniów politycznych; wciąż jest zaniepokojony faktem, że w wietnamskich więzieniach przebywa ok. 60 więźniów sumienia, w tym obrońcy praw człowieka, dziennikarze, blogerzy, działacze na rzecz prawa do ziemi, robotnicy i działacze zajmujący się ochroną środowiska, którzy zostali skazani na podstawie skróconych procesów za różnego rodzaju przestępstwa, szczególnie za przestępstwa w zakresie wolności słowa i przestępstwa przeciwko państwu; apeluje o ich uwolnienie; zachęca do reformy systemu sądownictwa karnego, w szczególności kodeksu postępowania karnego, w tym zapisów kryminalizujących pokojowe działania ze względu na bezpieczeństwo narodowe; wzywa władze do ustanowienia niezależnego systemu sądownictwa karnego;

24. wzywa do poszanowania wolności religii oraz położenia kresu dyskryminacji i represjonowaniu mniejszości etnicznych i wyznaniowych, w tym napastowaniu, inwigilowaniu, zastraszaniu, zatrzymaniom, aresztom domowym, fizycznym napaściom i zakazom podróżowania w stosunku do chrześcijan, buddystów oraz wyznawców religii Hòa Hảo i kaodaizmu, a w szczególności do położenia kresu prześladowaniom wspólnot religijnych, takich jak Zjednoczony Kościół Buddystów Wietnamu, chrześcijanie z ludu Degar i buddyści z ludu Khmerów Krom; wzywa do wdrożenia reform w celu poprawy warunków społeczno-gospodarczych mniejszości etnicznych i religijnych; wzywa do przeglądu przepisów regulujących rejestrację grup religijnych; przypomina tragiczny los czcigodnego Thich Quang Do, 87-letniego buddyjskiego dysydenta, który od ponad trzydziestu lat przebywa w areszcie domowym w swoim klasztorze bez postawionych zarzutów, i ponawia apel o jego uwolnienie;

25. wzywa do natychmiastowej reformy systemu sprawiedliwości, tak aby zapewnić przestrzeganie międzynarodowych zasad sprawiedliwości procesowej, jak przewidziano w art. 10 Powszechnej deklaracji praw człowieka;

Czwartek, 17 grudnia 2015 r.

26. ubolewa, że Wietnam jest jednym z krajów, z których pochodzi najwięcej ofiar handlu ludźmi, oraz wyraża zaniepokojenie doniesieniami na temat wysokiej liczby dzieci – zwłaszcza chłopców, których prawo nie chroni przed nadużyciami na tle seksualnym – padających ofiarą prostytucji dziecięcej, handlu ludźmi lub znęcania się; wzywa władze Wietnamu do opracowania surowych i skutecznych przepisów o ochronie dzieci, które chroniłyby wszystkie dzieci bez względu na ich płeć; wzywa Komisję do wsparcia Wietnamu w rozwijaniu zdolności w zakresie polityki migracyjnej oraz zwalczania handlu ludźmi i przestępczości zorganizowanej, w tym również w kontekście polityki zatrudnienia i polityki migracyjnej tego kraju; jest również zaniepokojony doniesieniami o wykorzystywaniu wietnamskich ofiar handlu ludźmi, w tym nieletnich, w państwach członkowskich; wzywa Komisję do pilnego zadbania o to, aby w pełni wdrożono kluczowe zapisy dotyczące ochrony zawarte w unijnej strategii na rzecz wyeliminowania handlu ludźmi; zachęca rząd Wietnamu i Komisję do rozważenia możliwości powołania na mocy umowy o wszechstronnym partnerstwie i współpracy podkomisji lub specjalnej grupy roboczej ds. handlu ludźmi;

27. podkreśla wyzwania natury społeczno-gospodarczej, jakie stoją przed Wietnamem, którego obywatele są młodzi i gdzie rośnie skala wewnętrznej migracji do miast;

28. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie w 2013 r. znowelizowanej ustawy gruntowej, jednak jest wciąż zaniepokojony nadużywaniem praw własności, przymusowymi eksmisjami oraz konfiskowaniem gruntów przez państwo w związku z projektami rozwojowymi, co prowadzi do wywłaszczenia setek tysięcy rolników; apeluje do rządu o wstrzymanie masowego wykupu gruntów rolnych oraz o ustanowienie odpowiednich mechanizmów rozpatrywania skarg;

29. z zadowoleniem przyjmuje szeroko zakrojone zobowiązania prawne podjęte przez władze Wietnamu w zakresie promowania równouprawnienia płci i zwalczania dyskryminacji, jednak wyraża zaniepokojenie poważnymi problemami związanymi z przemocą domową, handlem kobietami i dziećmi, coraz większym odsetkiem zarażenia wirusem HIV i zachorowań na AIDS wśród kobiet, naruszaniem praw do życia seksualnego i praw reprodukcyjnych; wzywa rząd Wietnamu do kontynuowania reformy rejestru stanu cywilnego i położenia kresu dyskryminacyjnemu praktykom, które niekiedy wynikają ze specyfiki systemu kartoteki rodzinnej („Hô khâu”), uniemożliwiającego wielu rodzinom, zwłaszcza dzieciom, rejestrację, a tym samym dostęp do edukacji i usług społecznych;

30. wyraża uznanie dla wiodącej roli Wietnamu w Azji pod względem rozwoju praw osób LGBTI, w szczególności dla niedawno przyjętej ustawy o małżeństwie i rodzinie, która dopuszcza ceremonie ślubne dla par tej samej płci;

31. podziela obawy rządu Wietnamu, że korupcja stanowi jedno z głównych wyzwań stojących przed tym krajem; apeluje o dokładniejsze badanie sytuacji, w których obywatele demaskujący korupcję są ścigani przez władze; wzywa władze Wietnamu do rzetelnego badania nadużyć popełnionych wobec dziennikarzy, blogerów i osób zgłaszających przypadki naruszenia; ubolewa również nad niewłaściwym stosowaniem przez rząd wietnamski art. 258 kodeksu karnego, zgodnie z którym „nadużywanie wolności demokratycznych” może podlegać karze nawet do siedmiu lat więzienia; zwraca uwagę, że mimo ustawy antykorupcyjnej jedynie w bardzo niewielu przypadkach z powodzeniem udało się wnieść sprawę do sądu, oraz apeluje do rządu o lepsze wdrożenie tej ustawy;

32. wzywa władze Wietnamu do podejmowania intensywniejszych działań przeciwko korupcji, aby wysłać pozytywny sygnał zagranicznym inwestorom; zauważa, że słaba struktura prawna i system oparty na korupcji prowadzą do braku przewidywalności finansowej oraz stanowią poważną przeszkodę dla inwestycji i działalności gospodarczej;

33. wyraża głębokie zaniepokojenie katastrofalnym stanem środowiska w Wietnamie, w szczególności zanieczyszczeniem, wylesianiem i nie zrównoważoną działalnością wydobywczą, która niszczy całe regiony i szlaki wodne oraz zakłóca życie lokalnych społeczności, a także działalnością wietnamskich przedsiębiorstw za granicą, które przyczyniają się do degradacji środowiska i masowego wykupu gruntów rolnych;

34. stanowczo wzywa rząd Wietnamu do wprowadzenia środków zapewniających skuteczne egzekwowanie przepisów, tak by chronić środowisko i różnorodność biologiczną, zwłaszcza przed negatywnymi skutkami wylesiania i wydobycia surowców, przy czym środkom tym powinny towarzyszyć jasne, określone w czasie i oparte na wynikach cele w każdym z wymienionych wyżej obszarów; wzywa Komisję do udzielenia niezbędnego wsparcia w zakresie budowania zdolności z myślą o realizacji tego celu;

Czwartek, 17 grudnia 2015 r.

35. podkreśla potrzebę przeprowadzenia przez Komisję Rzeki Mekong szerokich wcześniejszych konsultacji oraz dokonania dogłębnej oceny oddziaływania na środowisko, łowiska, źródła utrzymania i sytuację transgraniczną w związku z planami budowy elektrowni wodnej w głównym nurcie Mekongu;
36. zwraca uwagę, że Ministerstwo Zasobów Naturalnych i Środowiska przyjęło strategię dostosowywania się do zmiany klimatu; zwraca uwagę, że Wietnam jest zaangażowany w rozwój energii z biomasy i energii słonecznej, i z zadowoleniem przyjmuje skoncentrowanie pakietu pomocowego UE na lata 2014–2020 na zrównoważonym rozwoju energii;
37. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby w związku ze skutkami wojny wietnamskiej dla zdrowia obywateli i środowiska rozważyły utworzenie funduszu na rzecz wspierania ofiar i weteranów wojennych oraz – wysyłając specjalistyczne misje – zintensyfikowały działania mające na celu usunięcie szkodliwych substancji oraz min z obszarów, na których wciąż mają miejsce wypadki powodujące ofiary, pomimo iż konflikt zakończył się 40 lat temu;
38. wzywa rząd do zrewidowania decyzji o budowie i eksploatacji pierwszej wietnamskiej elektrowni jądrowej w Ninh;
39. wyraża zadowolenie, że Wietnam podjął konkretne kroki z myślą o rozwoju wiedzy, badań naukowych i technologii, w celu rozwiązania problemów szkolnictwa wyższego, skłonienia do powrotu Wietnamczyków przebywających za granicą, a także w celu współpracy z europejskimi i amerykańskimi ośrodkami akademickimi, które mogą być pomocne w tym procesie;
40. wzywa Chiny i zaangażowane państwa ościenne, w tym Wietnam, do zwiększenia wysiłków na rzecz złagodzenia napięć wokół spornych obszarów na Morzu Południowochińskim; jest zdania, że obecna sytuacja może zagrozić istotnym interesom UE w regionie, w tym również w kontekście bezpieczeństwa globalnego i wolności żeglugi na najważniejszych szlakach morskich, które są kluczowe dla handlu UE; podkreśla potrzebę pokojowego rozwiązywania sporów przez budowanie zaufania, dwustronne i regionalne dyskusje oraz w oparciu o prawo międzynarodowe, w tym prawo morza i mediacje z udziałem bezstronnych organów międzynarodowych, takich jak UNCLOS; przypomina, jak ważne jest wypracowanie rozwiązań na bazie współpracy i przy zaangażowaniu wszystkich stron; wzywa Komisję i wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel do aktywnego monitorowania sytuacji i poparcia rozwiązania sporu zgodnie z prawem międzynarodowym; z zadowoleniem przyjmuje wspólne oświadczenie przywódców Chin i Wietnamu z kwietnia 2015 r., w którym zobowiązali się oni do pokojowego rozwiązania sporów dotyczących wysp;
41. z zadowoleniem przyjmuje rolę, jaką odgrywa ASEAN w pokojowym prowadzeniu sporów, zwłaszcza poprzez dążenie do ustanowienia regionalnego kodeksu postępowania;
42. apeluje o zacieśnienie współpracy parlamentarnej oraz wzmocnienie roli Parlamentu i posiedzeń międzyparlamentarnych jako środków monitorowania wdrożenia umowy o wszechstronnym partnerstwie i współpracy;
43. uważa, że umowa o wszechstronnym partnerstwie i współpracy z Wietnamem stanowi dla UE szansę na wzmocnienie jej pozycji w Azji i odgrywanie ważniejszej roli w regionie; podkreśla, że umowa ta jest dla UE również szansą na promowanie celów takich jak pokój, praworządność, demokracja, prawa człowieka, bezpieczeństwo na morzu i wspólne korzystanie z zasobów;
44. podkreśla, że zgodnie z art. 218 ust. 10 TFUE Parlament musi być niezwłocznie i w pełni informowany na wszystkich etapach procedury o negocjacjach umowy o wszechstronnym partnerstwie i współpracy; domaga się, aby obejmowało to przekazywanie Parlamentowi obszernych informacji na piśmie na temat celów, do jakich UE dąży poprzez podejmowane działania i zajmowane stanowiska, zwłaszcza w odniesieniu do rozwoju sytuacji w dziedzinie praw człowieka, wolności wypowiedzi i praworządności w tym kraju; podkreśla ponadto zasadniczą rolę punktów kontaktowych w delegaturach UE dla monitorowania praw człowieka w tym kraju;
45. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i Zgromadzeniu Narodowemu Wietnamu.